

≡ Eesti
≡ Kontsert

Aastalõpu- kontsert

Mari Poll viiul • Liisa Randalu viioliin
Tallinna Kammerorkester

admirals

Eesti Kontserdi hooaja peatoetaja

admirals.group

E 30. DETSEMBER 2024 19.00 Jõhvi kontserdimaja
T 31. DETSEMBER 2024 12.00 Vanemuise kontserdimaja
T 31. DETSEMBER 2024 17.00 Estonia kontserdisaal

Aastalõpukontsert

Mari Poll viiul
Liisa Randalu viiula
Tallinna Kammerorkester
Kontsertmeister **Robert Traksmann**

Koostöös Tallinna Filharmooniaga

Kontsert on järelkuulatav Klassikaraadio koduleheküljel.

Gustav Holst (1874–1934)

„St Paul's Suite" / „Püha Pauluse süit" C-duur op. 29 nr 2 (1913)

I *Jig: Vivace*

II *Ostinato: Presto*

III *Intermezzo: Andante con moto*

IV *Finale: Allegro*

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)

Sinfonia concertante viiulile, viiolale ja orkestrile Es-duur KV 364 (320d) (1779)

I *Allegro maestoso*

II *Andante*

III *Presto*

Veljo Tormis (1930–2017)

Süit filmist „Kevade" (1969/1973)

I „Kui Arno isaga koolimajja jõudis"

II „Kõnelus vana paju all"

III „Õnnetus noorel jääl"

IV „Tuisune videvik"

V „Kevade"

Kontsert on ühes osas ligikaudse kestusega 1 tund.

Gustav Holst oli oma põlvkonna üks originaalsemaid briti heliloojaid, kes ammutas mõjutusi nii inglise rahvalaulust kui ka hinduistlikust filosoofiast. Enim kuulsust kogus ta oma ülipopulaarse orkestrisüidiga „Planeetid“, mille kõrval kuulub tema loomingu kataloogi arvukalt kooriteoseid, samuti orkestri-, lava- ja kammeroopuseid.

Õppinud Londoni Kuninglikus Muusikakolledžis trombooni ja kompositsiooni, alustas Holst oma muusikuarjääri orkestrandina, seejärel töötas aga pedagoogina, olles kõige pikemalt ametis muusikaõpetajana Püha Pauluse tütarlastekoolis Londoni lähistel. 1913. aastal avati selles koolis uus muusika majatiib ja Holsti kasutusse anti suur helikindel ruum. Nädala sees andis ta seal muusikatunde, kuid pühapäevad ja koolivaheajad veetis ta selles ruumis komponeerides. Esimesena kirjutas ta seal „**Püha Pauluse süidi**“ **C-duur op. 29 nr 2** tänuavaldusena Püha Pauluse koolile nimetatud helikindla ruumi eest, millest sai tema töötuba järgnevas kahekümneks aastaks. Teos oli mõeldud esitamiseks kooli orkestrile. Algselt kirjutas ta süidi keelpillidele, ent lisas hiljem ka puhkpille, võimaldamaks rohkematel õpilastel ettekandel osaleda. „Püha Pauluse süidis“ võib näha eelkäijat Holsti 1920. aastate neoklassikalisele kirjutusmaneerile, millele viitavad ka neljaosalise tsükli pealkirjad. Teise osa *vivace*-lõigus

kasutab Holst araabia viisi, mille ta oli oma märkmeraamatusse üles kirjutanud mõned aastad varem Alžeerias puhkusel viibides. Viimases osas kombineerib ta teravmeelselt kaks tuntud inglise meloodiat – „Dargason“ ja „Greensleeves“.

Wolfgang Amadeus Mozarti

geniaalsest puudutusest on ühtviisi osa saanud kõik žanrid, milles ta muusikat lõi: ooperid, sümfooniad, instrumentaalkontserdid, sakraalteosed, kammerlooming ja klaverimuusika.

***Sinfonia concertante* viiulile, vioolale ja orkestrile Es-duur KV 364**

on helilooja ainus säilinud kompositsioon selles sümfoonia ja instrumentaalkontserdi tunnusjooni ühendavas hübriidžanris. Mozart kirjutas teose 1779. aasta suvel Salzburgis, kuhu ta oli naasnud pärast pikemat kontserdireisi Mannheimis ja Pariisis. Ta oli pakkunud end Mannheimi õukonna – ühe tolle aja tähtsaima õukonnamuusika keskuse – teenistusse ja lootnud saada Pariisist ooperitellimust, ent tulemusteta. Tagasipöördumine kodulinna oli Mozartile raske. „Salzburg ei ole paik minu ande jaoks,“ kirjutas ta ühele oma sõbrale. Helilooja asus taas tööle sealse peapiiskopi Hieronymos Colloredo alluvuses, kellelt Mozarti isa oli palunud oma pojale kindlustada senisest soodsama palga ja

töötingimustega õukonnaorganisti amet. 450-kuldnase aastapalga eest oli Mozarti ülesandeks täita organistikohuseid kirikus, õukonnas ja kabelis ning kirjutada nii ilmalikku kui ka vaimulikku muusikat.

Sinfonia concertante tuli esiettekandele 1779. aasta sügisel Salzburgis, kus viiulisolistina astus tõenäoliselt üles õukonnaorkestri kontsertmeister Antonio Brunetti ja vioolal autor ise, kusjuures säravama tooni saavutamiseks häälestas Mozart vioola tavapärasest kõrgemale. Teos on kirjutatud Es-duuris – helistikus, mis Mozarti jaoks assotsieerub pateetika ja pidulikkusega.

Aastatuhande vahetusel valiti üheks Eesti elu enim mõjutanud raamatuks (II koht) Oskar Lutsu „Kevade“, raamatu põhjal valminud Arvo Kruusemendi mängufilm (1969) pälvis aga 2012. aastal Eesti filmi sajandiauhindade jagamisel sajandi rahvafilmi auhinna.

Selle haaravalt ja humoorikalt edasi antud eesti külakooli loo teeb eriti puudutavaks filmimuusika, mille režissöör tellis 39-aastaselt **Veljo Tormiselt** – autorilt, kelle loominguportfelli oli tolleks ajaks talletatud muuhulgas ooper, kaks avamängu, hulgaliselt koori- ja soololaule ning muusikat kaheksale filmile. „Miks ta valis mind, ma ei tea, võib-olla rahvusliku joone pärast, mis minus oli hakanud ilmnema.

„Kevades“ ma tõesti rakendasin mõningaid rahvale tuntud meloodiaid: „Kui mina alles noor veel olin“ ja „Küll siis kägu palju kukkus“; on meenutanud Tormis.

1969. aasta jõulude ajal kiire tähtaja peale valminud filmimuusika osutus suureks loominguks õnnestumiseks. Arvo Kruusement leidis, et vähemalt pool „Kevade“ mõjujõust tuleb Veljo muusikast: „Ta tegi seda nii hästi, et ilma selleta nagu ei kujutakski seda filmi enam ette. See on nagu loodud sinna – laste hingeelu koos rõõmu ja nukrusega, noorusaega, kõige tähtsamat edasi andma. Südamest tehtud.“ Ka helilooja ise jäi oma saavutusega rahule: „See oli üks suur õnn, et „Kevade“ muusika nii välja kukkus. Mul on sellest endal rahuldustunne. Kinomuusikat tehakse ju hirmsa kiiruga ja ülepeakaela. Ja see, et tiitritealune muusika, mis tõesti sai pooleteise tunniga valmis tehtud, nii hästi sobis, oligi õnn. Hiljem selgus, et seda saab ka muidu edukalt mängida.“ 1973. aastal koostas Tormis „Kevade“ filmimuusika põhjal viieosalise orkestrisüidi, kuhu on talletatud linateose kõige meeldejäävamad muusikalised hetked.

Evelin Kõrvits

Mari Poll (viilul) on nii solisti kui kammermuusikuna andnud kontserte pea kõikjal Euroopas, Uus-Meremaal ja USAs. Ta on soleerinud mitmete orkestrite ees: Pariisi Filharmooniaorkester, ERSO, Leedu Riiklik Sümfooniaorkester, Norra Raadio orkester, Stavangeri Sümfooniaorkester, Tallinna Kammerorkester, Trondheimi Sümfooniaorkester, Pärnu Linnaorkester, RCM nüüdismuusika ansambel jt. Esinemised on viinud teda kontserdisaalidesse nagu Londoni Wigmore Hall ja Cadogan Hall, Hamburgi Elbphilharmonie, Berliini kontserdimaja, Pariisi Filharmoonia, Manchesteri Bridgewater Hall, Oslo kontserdimaja, Brüsseli Flagey kontserdisaal ja Porto Casa da Música.

Mari Poll on salvestanud firmale Warner Classic (endine EMI Classics) projekti „EMI Digital Debut“ raames. 2017. aastal ilmus tal Mihkel Polliga kahasse CD „Mari & Mihkel Poll – Works for Violin and Piano“ (Dux), mis pälvis Eesti Muusikaauhindade jagamisel aasta kammermuusika albumi tiitli (2018).

Mari Poll on võitnud mitmeid auhindu, nende hulgas Tagore kuldmedali Londoni Kuninglikus Muusikakolledžis (2013), mille andis isiklikult üle Walesi prints Charles. Tegemist on Kuningliku Muusikakolledži kõige prestiižsema auhinnaga, mis antakse igal aastal kahele väljapaistvamale

Mari Poll

Foto: Kaupo Kikkas

üliõpilasele. Lisaks on ta saavutanud esikoha CSMUNICAJA solistide konkursil (2011), III koha Vibrarte rahvusvahelisel viiuldajate konkursil Pariisis (2011) ja esikoha Derek Butleri nimelisel London Prize konkursil (2011).

Mari annab regulaarselt kontserte koos Poll-Varema-Poll trioga, kellega salvestati esimene CD „Estonian Piano Trios“ (Dux, 2021). 2023. aastal autasustati triot Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapitali aastapreemiaga.

Mari töötab hetkel vanemlektorina Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Ta on varasemalt töötanud kontsertmeistrina Rahvusooper Estonia orkestris (2019–2024) ja

Stavangeri Sümfooniaorkestris (2015–2019) ning külaliskontsertmeistrina ERSOs, Norra Kammerorkestris, Stockholmi Filharmooniaorkestris, Kristiansandi Sümfooniaorkestris, Bodo Sinfonietta ja Norrbotten NEO kaasaegse muusika ansambelis.

Mari Poll on õppinud Nõmme Muusikakoolis (õp Leila Eespere), Tallinna Muusikakeskkoolis (õp Tiiu Peäske, dots Ivi Tivik), Chethami Muusikakoolis (prof Jan Repko), Londoni Kuninglikus Muusikakolledžis (bakalaureuse- ja magistrikraad ning artistidiplom koos tiitliga Junior Fellow, professorid Jan Repko ja Radu Blidar) ja Norra Muusikaakadeemias (solistidiplom, prof Peter Herresthal).

Liisa Randalu on Eestis sündinud ja Saksamaal Karlsruhe üles kasvanud violamängija. Ta alustas kõrgkooliõpingud esialgu viiuli erialal Stuttgardis ning jätkas siis vioola erialal Frankfurdi Kõrgemas Muusikakoolis (Hochschule für Musik und Darstellende Kunst Frankfurt am Main) prof Roland Glassli õpilasena. Järgnesid magistriõpingud Berliini Hanns Eisleri nimelises Muusikakõrgkoolis prof Friedemann Weigle käe all. Kammermuusika alal on Randalu täiendanud end Kölnis (Hochschule für Musik Köln) prof Harald Schonewegi juures ja Madridis (Escuela Superior de Música Reina Sofía) prof Günter Pichleri juhendamisel.

Liisa Randalu
Foto: Kaupo Kikkas

Liisa Randalu on võitnud mitmeid rahvusvahelisi konkursse nii solisti kui ka kammermuusikuna. Ta on üles astunud koos ERSO, Tallinna Kammerorkestri, Berni ja Bambergi sümfooniaorkestritega, noorteorkestriga Deutsche Streicherphilharmonie, kammerorkestriga Camerata Salzburg ja Frankfurdi Raadio Sümfooniaorkestriga.

Aastatel 2012–2022 mängis Liisa Randalu vioolat mainekas saksa ansambelis Schumann Quartett, mida on pärjatud esikohaga Grazi Schuberti-konkursil (2012), *grand prix*’ga rahvusvahelisel konkurss-festivalil Quatuors à Bordeaux Prantsusmaal (2013) ja Jürgen Ponto preemiaga (2014), millega kaasnesid esinemisvõimalused saksa

muusikafestivalidel. Schumanni Kvarteti koosseisus on Randalu üles astunud maailmakuulsatel kontserdilavadel, nagu Amsterdami Concertgebouw, Londoni Wigmore Hall, Viini Konzerthaus ja Musikverein ning mainekatel muusikafestivalidel nii Euroopas kui ka väljaspool. Schumanni Kvartett on olnud muuhulgas resideeriv ansambel Robert Schumanni saalis Düsseldorfis ja New Yorgi Lincolni Keskuses ning on nomineeritud briti muusikajakirja BBC Music Magazine 2016. aasta auhinnale aasta uustulnuka kategoorias. Liisa Randalu on Schumanni Kvartetiga salvestanud neli CD-plaati, millest album „Landscapes“ pälvis saksa plaadikriitikute preemia (2017) ning album „Intermezzo“ koostöös sopran Anna Lucia Richteriga Opus Klassik auhinna (2019).

Lisaks interpreeditegevusele töötab Liisa Randalu õpetajana Frankfurdi ja Mainzi Kõrgemas Muusikakoolis. Aastast 2022 on ta Frankfurdi Raadio Sümfooniaorkestri violarühma kontsertmeister.

Liisa Randalu mängib Napoli meistri Giovanni Pistucci 1880. aastatel valmistatud violal.

Tallinna Kammerorkestri (TKO) asutas 1993. aastal dirigent Tõnu Kaljuste. Kolme aastakümne jooksul on orkestrist kujunenud üks Eesti esinduskollektiive, kes on oodatud esineja kontserdilavadel nii Euroopas kui ka mujal maailmas. TKO on äratanud tähelepanu oma kunstiliselt terviklike kavade, stiilitundliku musitseerimise ja kõrgetasemelise interpretatsioonikunstiga. Orkestri mitmekülgses repertuaaris on esindatud nii baroki-, klassitsismi- kui romantismiajastu muusika; oluliseks osaks on 20. ja 21. sajandi heliloojate looming, sealhulgas vähemtuntud teosed ja uudisteoste esiettekanDED. TKO hinnatud keelpillimängijad astuvad regulaarselt üles ka solistide ja kammermuusikutena.

Tallinna Kammerorkestri kauaaegne koostööpartner on olnud Eesti Filharmoonia Kammerkoor – ühised esinemised ja salvestised on toonud mõlemale kollektiivile rahvusvahelist tuntuust ja tunnustust. 1993. aastal salvestati nimekale plaadifirmale ECM Tõnu Kaljuste käe all Arvo Pärdi autoriplaat „Te Deum“, mis pälvis kõrgeid hinnanguid maailma juhtivatelt muusikakriitikutelt ning püsis kuid plaadiedetabelite esikümnes. ECMi märgi alt on ilmunud veel Pärdi autoriplaadid „Litany“, „In Principio“ ja „Adam’s Lament“, samuti Erkki-Sven

Tallinna Kammerorkester

Foto: Kaupo Kikkas

Tüüri „Crystallisatio“ ja Heino Elleri „Neenia“. Orkester on salvestanud ka firmadele Warner Music/Finlandia Records, Carus Verlag, Ondine, Alba jt.

Esimese peadirigendi Tõnu Kaljuste käe all tegutses orkester aastatel 1993–1995, 1996–2001 ja 2019–2024. Olulise jälje TKO arengusse on jätnud Juha Kangas, kes oli 1995–1996 peadirigent ja 2001–2003 kunstiline nõustaja. Järgnenud kümnel hooajal kureeris orkestri tegevust Tallinna Filharmoonia kunstiline juht Eri Klas, 2013–2019 oli peadirigendiks Risto Joost. Külalisdirigentidena on orkestrit juhatanud Kolja Blacher, John Storgårds, Pietari Inkinen, Okko Kamu, Jaakko Kuusisto, Richard Tognetti, Terje Tønnesen, Aleksandr Rudin, Florian Donderer, Dmitri Sitkovetski, Peter Spisky, Maksim Rösanov, Andrew-Lawrence King

ja Dmitri Sinkovski, samuti hinnatud Eesti dirigendid Olari Elts, Paavo Järvi, Neeme Järvi, Kristjan Järvi, Paul Mägi, Arvo Volmer, Vello Pähn, Jüri Alpernten, Mihhail Gerts, Kristiina Poska jt.

TKO on esinenud paljudel mainekatel muusikafestivalidel, nagu Bachi kantaatide festival Milanos (Itaalia, 1996, 1997), Bremeni muusikafestival (Saksamaa, 1998), MITO SettembreMusica (Itaalia, 2004, 2007, 2017, 2021, 2023), Budapesti sügisfestival (Ungari, 2005), Naantali muusikafestival (Soome, 2008, 2019), Arturo Benedetti Michelangeli festival (Itaalia, 2007), Cervantino festival (Mehhiko, 2012), Vale of Glamorgan (Wales, 2015), MDR Musiksommer (Saksamaa, 2017), Euphonie (Poola, 2018), Mozartiana (Poola, 2019), Läänemere festival (Rootsi, 2018, 2019, 2024) ja Pärt Festival 2022 (Holland).

Kontserdireisid on orkestri viinud USAsse, Kanadasse, Jaapanisse, Hiinasse, Brasiiliasse, Argentinasse, Mehhikosse, Tuneesiasse ja enamikku Euroopa riikidesse. Euroopa nimekamate kontserdisaalide kõrval on üles astunud ka New Yorgi Carnegie Hallis ja Pekingi Keelatud Linna kontserdisaalis.

2013. aastal pälvis Tallinna Kammerorkester Eesti Muusikanõukogu interpretatsioonipreemia. TKO on kaastegev Arvo Pärdi autoriplaadil „Adam's Lament“, mis tõi dirigent Tõnu Kaljustele 2014. aastal Grammy.

TALLINNA KAMMERORKESTER

I viiul

Robert Traksmann
Olga Voronova
Helen Västriik
Yana Mägila
Harry Traksmann
Fred Heinoja

II viiul

Elo Tepp
Mari Targo
Anete Ainsaar
Eva-Maria Sumera
Marii Piirsalu

Viola

Laur Eensalu
Joosep Ahun
Merike Heidelberg
Mart Kuusma

Tšello

Leho Karin
Siluan Hirvoja
Andres Alexander Metspalu

Kontrabass

Andres Kungla
Michele Bonfante

Flööt

Siret Sui

Oboe

Nils Rõõmussaar
Aleksander Hännikäinen

Metsasarv

Mattias Vihmann
Kalle Koppel

Löökpillid

Rein Roos

Leho Karin mängib Eesti Pillifondile kuuluval Francois Fourrier Nicolas' tšellol (1798) ja Claude Thomassini poognaga (1890).

Eesti Kontsert: produtsent Tuuli Metsoja, assistent Gerde Kadi Kuusk

Head vana aasta lõppu!

HOOAJA
PEATOETAJA

admirals

LIVIKO

OLEREX

AUTOPARTNER

Jazz
pesulad

SORAINEN

SELVER
Hea mõte

myfitness
world class gym & studios